

Penmail

Jaargang 9, nr. 1 – Januari 2014

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Internationale Dag van het Handschrift: 23 januari 2014

Al sinds 1977 wordt in de V.S. steeds op 23 januari National Handwriting Day gehouden. De dag waarop John Hancock werd geboren en als eerste de Onafhankelijkheidsverklaring groot ondertekende. Ook in ons land moedigt het Platform Handschriftontwikkeling aan om op deze dag (extra) aandacht te schenken aan die unieke menselijke uitingsmogelijkheid: **handschrift!** Zie ook de homepage van het Platform: www.handschriftontwikkeling.nl.

Handschriftonderwijs in Nederland

De Société Française De Graphologie (SFDG) wilde aan de hand van 10 vragen nagaan hoe het met de situatie rond schrijfonderwijs in een aantal Europese landen is gesteld. Het Platform Handschriftontwikkeling heeft hierop zijn reactie gegeven. De vragen gaan over o.a. afstemming van lees- en schrijfonderwijs, aantal beschikbare uren voor beide vakken, vakmanschap, welke richtlijnen, verschillen openbaar-bijzonder onderwijs, opleiding/scholing van leerkrachten, veranderingen in handschrift.

Het artikel "Handschriftonderwijs in Nederland" (4 blz.) is te vinden op de website van het Platform: www.handschriftontwikkeling.nl.

Bundel 42 over kinderhandschrift

Met het nieuwe jaar is bundel 42 in de reeks vertaalde artikelen "Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken" (77 p.) verschenen. Met 24 bijdragen over een verscheidenheid aan onderwerpen. Om er enkele te noemen:

- * Leerlingen die e-communiceren krijgen lagere cijfers, dr. Bill Klemm, 2013 (3 p.)
- * We verliezen veel als handschrift verdwijnt, David & Debbie Grossberg, 2013 (2 p.)
- * Vijf blokschriftmethoden vergeleken, vergeleken op 14 aspecten, Dick Schermer 2013 (8 p.)

Wie de bundel wil aanschaffen (ca. € 5,50, excl. porto), of een artikel digitaal wil ontvangen, kan contact opnemen met de redactie – zie bovenaan.

Kritiek op Steve Jobsscholen

In de Volkskrant (24.12 2013) heeft klinisch psycholoog Jan Derksen zich kritisch uitgelaten over het geesteskind van Maurice de Hond. In zijn artikel “Steve Jobsschool? Ze leren het ook nooit in het onderwijs”.

Na twee kernbegrippen roept hij de “tallose leerstoelhouders in de onderwijskunde in Nederland” op om niet langer aan de zijlijn te blijven toekijken. Hij wijst op de ‘mislukkingen’ (studiehuis, combinatie technologie en leren, ideologie van zelfmaakbaarheid) en ‘verwaarlozing’ (gebrek aan structuur, tekort aan oefening).

Deze woorden van Derksen spreken ons bijzonder aan en schreeuwen om ACTIE:

“Het gebrek aan structuur, het tekort aan training in concentratie en aandacht, de verwaarlozing van uit het hoofd leren van woorden, grammatica en spelling, de afwezigheid van een inspirerende docent die onderwijs geeft en weet heeft van wat kinderen moeten kennen, hebben er mede toe geleid dat de schoolklassen zijn gevuld met kinderen die rugzakjes hebben vanwege aandacht- en concentratieproblemen, die geen fatsoenlijke Nederlandse zin meer kunnen spreken en schrijven en andere tekorten in hun schoolse ontwikkeling hebben.”

Handmatig versus mechanisch schrijven

In de bibliotheekcommissie van de NOG is ook gesproken over de kwestie handmatig versus mechanisch schrijven. Daarbij kwam het volgende naar voren:

We vragen ons af of gebruik van technologie (mobieltje, iPad, laptop, pc, tablet) ons dommer maakt. Spitzer e.a. zijn daar vrij zeker van en stellig in – het werkt oppervlakkigheid in de hand, bemoeilijkt concentratie door multitasken en afleiding, het verslaaft. Vooral bij jonge kinderen worden minder hersengebieden geactiveerd, vindt minder fijnmotorische ontwikkeling plaats, waardoor onbeholpen/onhandig schrift, terwijl hogere functies (taalverwerving, werkgeheugen, spellen, stellen) trager/later op gang komen. Het brein is als een spier – schrijven oefent die spier, typen niet. We moeten in het onderwijs zoeken naar wat het beste is – beginnen met de hand, pas later aan de knoppen!

Maken mobieltjes dom?

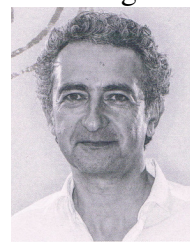
Onder deze kop schreef Wouter van Noort in Elsevier (13/30 juli 2013) behartigenswaardige woorden. Met name in dit standpunt kunnen wij ons goed vinden:

“Bewust nadenken over de risico’s van nieuwe technologieën en rustig aan doen met het gebruik ervan is nooit een slecht idee. Het is echter ook zonde om nieuwe mogelijkheden volledig af te schrijven. Het is niet óf terug naar vulpennen en krulletters, óf alleen maar de hele dag swipen op touchscreens. Het is juist handig dat het allebei kan. Dat is een luxe die vroeger niet bestond.”

Maar éérst het handschrijven goed ‘verankeren’, pas dan en daarnaást de nieuwe technologie.

To The Letter

In “To The Letter” (2013) schrijft Simon Garfield over de intrigerende geschiedenis van het briefschrijven – van Romeinse houtsnippers tot e-mail, tweet en twitter. Een gedenkwaardig document!!

DS/31.12.13